TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO, SULO SYVÄNEN,
ADOLPH SALMI, ALEX SEVO,

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.
ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmotushinta 50 senttiä tuuma.
Kihlaus- ja vihkimäilmotukset $1.50 kerta, $3.00 kolme kertaa tavallista kokoa ja suuremmat ilmotukset tilan mukaan.
Syntymä- ja nimenmuutosilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kolme kertaa, tavallista kokoa.
Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ilman värssyä ja 50 senttiä lisämaksua jokaiselta värssyltä ja kiitoslauseelta.
Halutaan tiedot, korkeintaan 30 sanaa, 50 senttiä kerta, kolme kertaa $1.00.
Naima- ja avioeroilmotukset, korkeintaan 75 sanaa, $2.00 kerta, kolme kertaa $5.00. Suuremmista yhteisilmotuksista tilan mukaan.
Kiitoslauseista tilan mukaan 60 senttiä tuumalta.
Paikkakunta-uutisilmotukset 60 senttiä tuuma.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$5.50 6 kuukautta..$3.00
3 kuukautta... $1.60 1 kuukausi... .60
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$8.00 6 kuukautta..$4.25

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$5.50 Six months.....$3.00
Three months..$1.60 One month..... .60
Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Rautatiekapitalistit vaativat "kohtuullista osaansa"

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Dec. 24, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Kysymys rautateiden vastaisesta hallinnosta on yksi niitä "uudelleenjärjestämisproblemeja" joiden kanssa hallituskin ottelee nykyään. Kun yhdysvallat liittyi sotaan ja tuli kiire joukkojen ja tarvikeiden kuljetuksessa, osottautui entinen tehokkaaksi kehuttu rautateiden kontrolli tässä maassa, niinkuin Englannissakin, hämmästyttävän tehottomaksi. Herrojen tirehtöörien "systeemit" eivät vastanneet vaatimattomimpiakaan odotuksia kuljetukseen nähtlen; puuttui yhtenäisyyttä liikenteessä, puuttui vaunuja ja muita varusteita, radat olivat rikki ja korjauksista ei ollut tietoa. Lyhyesti sanoen, rautatiet olivat liike- vaan ei liikennekannalla.

Pulan sivuuttamiseksi kongressi laati lain, jolla rautatiet otettiin väliaikaisesti hallituksen haltuun, jotta hallitus voi niitä korjata kansan kustannuksella ja käyttää yhtenäisemmin. Rautatiekapitalisteille taattiin erittäin runsas "korvaus" niiden käytöstä ja oikeus saada radat takaisin entistä paremmassa kunnossa yhden vuoden ja yhdeksän kuukauden kuluessa rauhan julistamisen jälkeen.

Kieltämättä täten parannettiin rautatieliikennettä, mutta tuo hallituksen kontrolli kuitenkin niin miellyttäneen rautateiden omistajia, että he eivät pahastuisi, vaikka hallitus vielä "sekaantuisi" heidän asioihinsa entiseen tapaan vastaisuudessakin. Päinvastoin he näyttävät innokkaasti kannattavan sellaista sekaantumista, päättäen m. m. siitä kirjelmästä, jonka hallituksen entinen rautatietirehtööri W. G. McAdoo on lähettänyt edustajainhuoneen valtioidenvälisen ja ulkomaakaupan komitean puheenjohtajalle, T. M. Sims'ille rautateiden vastaista hallintoa koskevassa asiassa. Rautateiden omistajat kuuluvat olevan "huolissaan" maa- ja vesilinjojen "rahastamisesta" vastaisuudessa, ja poistaakseen heidän huolensa esittää McAdoo, että "rautatiekysymys poistettaisiin politiikasta viideksi vuodeksi" jatkamalla hallituksen (nimellistä) kontrollia. Tällä ajalla kuuluttaisiin tarvittavan noiden linjojen rahastamiseen noin $500,000,000 vuodessa eli $2,500,000,000 yhteensä. Kun tämä "nätti summa" olisi käytetty ja leikattaisiin vuosi 1924, "olisi silloin saatu tarvittava tilaisuus koetella yhtenäistä kontrollia" ja — mikä tärkeintä — "siten saatu kokemus o s o t t a i s i, miten rautatieprobleemi olisi lopullisesti ratkaistava."

Siis, ei mitään takeita siitä, ettei "kokemus" osottaisi "käytännöllisimmäksi" jättää linjoja sittenkin yksityisille omistajille, vaikka niiden rahastamiseen olisi käytetty vielä tuo kaksi ja puoli biljoonaa dollaria, tai enemmänkin! Mutta väliäkös tuolla: niin kauan kun kansa sallii huijareiden nylkeä itseään kaikilla muillakin keinoilla, niin tottakai rautatiekapitalistien pitää edelleenkin saada "kohtuullinen osansa" rosvosaaliista!

Epäonnistuuhan se

Vastustaessaan yleisten liikenne- tai teollisuuslaitoksien sosialista omistusta, osottavat kapitalistiset sanomalehdet aina yrityksiin, joiden epäonnistumiseksi juuri kapitalistit ovat kaikkensa tehneet. Kun johonkin kaupunkiin on pitkällisten taistelujen kautta saatu joku kunnallinen laitos perustetuksi, esim. kunnan omistama raitiotie tai valolaitos, koettavat suurkapitalistit — sillä raitiotiet ja valolaitokset kuuluvat tässä maassa suurkapitalisteille, muutamia poikkeuksia lukuunottamatta — kunnallisella ryhmäpolitiikalla jarruttaa kaiken mokomin niiden epäonnistumista. Milloin saadaan kunnan raitiotie rakennetuksi aivan asumattoman seudun kautta, niin että epäonnistuminen on jo ennakolta varma, milloin taas käytetään muita keinoja. Kun sitten yritys on saatu epäonnistumaan, niinkuin useassa tapauksessa on käynyt, viittaavat kapitalistit siihen ja siihen epäonnistuneeseen yritykseen, muka todistuksena sosialisen omistuksen tehottomuudesta, epäonnistumisesta, tuhlaavaisuudesta, jne. Tämä nyt on vanhastaan tunnettua.

Nyt on Hog Islandin laivatelakoista kehittynyt huvittava juttu. Kun sukellusvenesota oli huipussaan ja liittolaismaiden merenkulkua uhkasi kova kriisi jota ei voitu muuten poistaa kuin rakentamalla laivoja vastaavassa suhteessa kuin mitä vihollinen upotti, piti laivoja saada vaikka millä keinoin. Mutta yksikään pääomaryhmä ei ollut kyllin tehokas niitä tuottamaan riittävää määrää. Yksilöinä eivät laivanrakentajat voineet ryhtyä niin suunnattomaan edesvastuuseen. Edessä ei ollut muuta keinoa kuin turvautua valtioon.

Tunnettua on miten hallitus järjesti tilapäisen laivakorporatsionin, joka tuki pääomalla entisiä laivarakennusyhtiöitä ja avusti uusien perustamista. Lisäksi päätettiin ryhtyä suuremmoisimpaan teollisuusyritykseen kuin mihin yksikään valtio oli vielä itsenäisesti antautunut. Hog Islandiin, lähelle Philadelphiaa päätettiin rakentaa mailman suurin laivatelakka, jossa pystyttäisiin rakentamaan 50 teräslaivaa yht'aikaa. Päämääränä oli palioustuotannon kautta saada yksi laiva vesille joka päivä. Niin ainakin kerrottiin. Tarkotuksena oli valmistaa laivanosia teräslevyistä pienimpiin ruuveihin asti paljottain eri tehtaissa ja kuljettaa osaset Hog Islandin telakalle kokoonpantaviksi. Telakan rakennuskustannuksiin luovutti hallitus $60,000,000. Kuin ihmeen kautta ilmestyi ennen autiolle saarelle mailman suurin laivatelakka yhvin lyhyessä ajassa. Ja kapitalistiset lehdet innostuksissaan ylistivät yritystä loppumattomiin. Eri maiden diplomaatit kävivät katsomaan tätä ihmettä laivatuotannon alalla. Kapitalistit ylistivät laitosta. Mutta ennenkuin ainoatakaan laivaa oli vesille laskettu päättyi sota, ja tilanne muuttui kokonaan toiseksi.

Siinä oli nyt hallituksen varoilla pystytetty mailman suurin laivatelakka, joka valmistuttuaan olisi kyennyt kokoomaan ja laskemaan vesille yhden teräslaivan päivässä. Kuka yksityinen tehtailija voisi kilpailla tuollaisen hirviön kanssa? Koko yritys jäi kiusankappaleeksi kapitalistiemme käsiin. Sota oli loppunut, laivoja ei enää tarvittu yhtä kipeästi. Laivoja saattoi nyt sodan loputtua tuottaa hitaamminkin ja hitaaseen tuottamiseen yksityiset kapitalistit kyllä kykenivät. Laivojen rakentaminen Hog Islandissa taas rauhan aikana olisi merkinnyt menetystä yksityisille teräslaivojen rakentajille. Kapitalisteilla ei ollut muuta keinoa edessä kuin tappaa hallituksen laivarakennusyritys, jonka perustaminen tuli niin suunnattoman kalliiksi kansalle.

Sitä tehdään parhaillaan. Ääni on sanomalehdistössä kokonaan muuttunut. Vielä äskettäin niin ihmeellisestä yrityksestä on nyt sanomalehtien palstoilla tullut täydellinen pannukakku. Yhdessä kuorossa veisataan hallituksen tuhlaavaisuudesta, miten se viskasi $60,000,000 sikojen eteen, (Hog Island on suomeksi Sikasaari) ja miten nyt on kokonainen vuosi rähmästelty Sikasaarella saamatta muuta aikaan kuin yhden vaivaisen 7,500 tonnin laivan vesilliaskeluksi. "Yhteisomistus" (!) on taas kerran näyttänyt tehottomuutensa, sanotaan. Tuosta ahmatista, joka syö valtion varoja niin hirvittäviä määriä, mutta ei saa mitään aikaan, on nyt päästävä kaikin mokomin erille. Ja näyttääpä, että yksityiskapitalistit onnistuvatkin, sillä tilapäisen laivakorporatsionin puolelta, johon sivumennen sanoen kuuluu yksityispääoman edustajia, on vaiettu, kai myöntymyksen merkiksi.

Näin on käynyt tässä Hog Islandin laivatelakkahommassa. Poikkeustilanteen aikana yksityiskapitalistien täytyi vastaan mukisematta turvautua sosialisen omistuksen tehokkuuteen, mutta tilanne sittemmin kääntyi sellaiseksi, että yritys uhkasi surmata yksityisteollisuuden, joka mitenkään ei olisi pystynyt kilpailemaan hallituksen kanssa laivojen tuottamisessa ja nyt täytyisi kokonaan homma saada leimatuksi epäonnistuneeksi. Niin, ja epäonnistuuhan se, kun sitä kaikin voimin koetetaan.

Järjestömme asioita

LÄNSIPIIRIN S. S. OSASTOILLE HUOMIOON OTETTAVAA.

Osastojen kokouksissaan olisi nyt tarkoin pohdittava, millä tavoin voitaisiin parhaiten harjoittaa sosialistista agitatsionia. Nyt, kun taas olemme saaneet piiriimme luennoitsijan, joka jatkaa matkaansa sitä mukaa kuin kerkiää ja tekee työtään määrätyllä tavalla, meidän on katsottava, onko se jo määrätty menettelytapa edullisin vai olisiko tehtävä muutoksia.

Nyt on vain käsky tehdä, valistustyötä ainoastaan tavallisten luennoiden ja agitatsionityön avulla. Kuitenkin näyttää todennäköiseltä, että kaikilla paikkakunnilla suoranaiset luennot ehkä eivät ole parhaita tuloksia tuottavia. Onhan käynyt jo monet kerrat selväksi, ettei tahdota saada toivottavan paljon kuulijoita luennoille, vaikka siihen ei näytäkään olevan mitään luonnollista syytä. On tämän lisäksi vielä luultavaa, että eivät kaikki jaksa seurata. Mitä olisi sitten tehtävä, jolla voitaisiin vaikuttaa valistuksen hyväksi edullisemmin?

Tässä on aikomuksena tehdä osastoille kysymys, joka niiden olisi vasta keskustelunsa jälkeen ratkaistava: OLISIKO TUPA-AGITATSIONI otettava käytäntöön sellaisilla paikkakunnilla, missä on paikkakunnan suomalaisia harvan asutuksenkin puolesta vaikeata saada luentoja kuulemaan?

Tähän toimenpiteeseen näyttää olevan kokolailla pakottavia syitä, mitkä velvottavat meidät tarkastamaan tätä kysymystä. Ensiksikin, on paikkakuntia, joissa ei ole sosialistilehtien asiamiestä ollut toiminnassa pitkiin aikoihin eikä niinollen mene niille paikoille lehtiämme. Siitä onkin seurauksena, että henkilöt harvaanasutuilla seuduilla eivät tahdo saada puhujan saapumisestakaan tietoa. Toiseksi, vaikka he saisivat jonkunlaisen kuulopuheen kautta siitä tiedonkin, niin kun, sensijaan että sinne heidän lukemassaan lehdessä kehotettaisiin menemään, sitä tilaisuutta porvarilehdissä "manataan" ja sen ohella kielletään sinne menemästä, niin moni jää pois. Eikä ainoastaan tuollaisten maanviljelysseutujen osastot ole tästä asiasta velvotetut keskustelemaan, vaan sellaisetkin osastot, jotka ovat teollisuusväestön jäsenöittämiä.

Allekirjottaneen mielestä olisi meidän tehtävä seuraavanlainen menettelytapaohjelma nyt liikkeellelähtevälle järjestäjällemme.

Paikkakunnalla, missä tiedetään olevan suomalaisia työläisiä vaikkapa 200, ja kuulijoita entisten kokemusten perusteella lienee saatu ainoastaan sata taikka vähemmän, on järjestäjämme tehtävä joku määrätty aika tupa-agitatsionia, levitettävä sanomalehtiämme ja kirjallisuutta. Tehdessään sitä työtä sopivaksi huomatun ajan, on hänen samalla huolehdittava ilmottamisesta hänelle loppuun asetetusta puhetilaisuudestaan. Tämä näyttää ainoalta, joka tepsii.

Osastojen on tästä asiasta keskusteltava ja siitä päätöksensä lähetettävä piirivirastoon ja samalla avustettava piiritoimikuntaa — jos tämä suunnitelma tulisi käytäntöön — neuvoilla: Kuinka monta päivää kullakin paikkakunnalla näyttäisi olevan välttämätöntä tehdä ensin tupa-agitatsionia, j. n. e.

Kuten jo mainittu, on tämä eri paikkakunnilla toisellaiselta näyttävä asia. Kuitenkin olen sitä mieltä, ettei missään ole meillä länsipiirissä paikkaa, jossa ei olisi tälle menettelylle tilaa. Meidän on muistettava, että on liian paljon sitä massajoukkoja, joka ei tule mukaan ilman perinpohjaista alkuvalmistusta. Siksipä ottakaa asia tärkeänä esille.

Tov.,

K. Korhonen.

P. S.

Tämä asia ei ole ollut vielä piiri komitean kokouksessa esillä, joten en tiedä kuinka piirikomitea tähän suhtautuu. Kuitenkaan en sitä epäile, etteikö siellä aina parhainta puolustetta. — K. K.

Kansankirjeitä

WASHINGTON

Hoquiam

Kanaalinsuuta syvennetään. — Kongressi on luovuttanut $785,000 rahaerän Grays Harboriin johtavan reitin syventämiseksi. Ruoppaustyöt kai tultanee alkamaan piakkoin, sillä reitin suu on käynyt niin matalaksi, että isompien alusten on siitä vaikea päästä kulkemaan.

Juttu ei ole pahimpiakaan, kun nyt vaan päästäisiin hommassa alkuun, ettei se venyisi vuosi vuodelta eteenpäin, kuten useinkin käypi niille "herrojen kiireille."

Joulukiireitä. Kovasti on ollut touhua kaupunkimme poliiseillakin jo joulun edelläkin, sillä viime maanantaita vasten yöllä, t. k. 23 p., toimitettiin kahdeksan vangitsemista, joista useat juopumisen takia. Jouluaattona ja joulupäivänä on sen lisäksi aina jokunen siellä täällä napattu kiinni liialisesta "lääkkeen" nauttimisesta... Niin, se lentsu kai se panee itsekunkin lääkitsemään itseään ja poliisit sitten korjailevat lääkkeitä nauttineen iikan seinien sisään, estäen vilustumasta — "Ja raadolliset huoneeseenne ottakaat", opetettiin meille rippikoulussa.

Sai joululahjan. — Toveritar Mrs. John Talso lahjotti Jussille reippaan pojan palleroisen t. k. 22 p:nä. Niin että John kuuluu tuumineen, jotta tämähän nyt sopii vaikka joululahjaksi. Äiti ja poika voivat hyvin.

Karttuisa on kansan käsi. Osastomme ompeluseuralla oli myyjäisiltama t. k. 21 p. ja oli tilaisuudessa tuloja kolmisensataa dollaria. Ahjolan juhlasali oli täynnä hupaisella tuulella olevaa yleisöä ja naistemme käsityöt kävivät kaupaksi kuten rasvattu. — Työläistoverit: Kiitos uhrautuvaisuudestanne. Se tulee innostamaan naisiamme edelleenkin uutteraan toimintaan.

Lentsu. Mitään virallisia numeroita ei lentsutapauksista ole nykyään julaistu, mutta kuulojen mukaan siihen sairastuu ihmisiä edelleenkin, joten siitä painajaisesta ei ole vielä päästy. Siispä koettakaa edelleenkin olla mahdollisimman varovaisia, sillä se lentsu ryötys on sellaista riivattua, että taloon tultuaan useinkin kääntää könöksi koko talonväen.

Kuulinpa kehuttavan sitä Toverin joulunumeroa ja komeahan se olikin. Sen komeus todisti sitä, että toverit siellä täällä olivat kerrankin olleet vähän liikkeellä. — No niin, miksikäs emme nyt, alkavana vuotena pitäisi aina täyttä höyryä päällä, että ei se toiminta jäisi aina niin puuskapäiseksi. Edessämme on taasenkin pitkä vuosi, täynnä monenmoisia tapahtumia. Siksipä onkin velvollisuutemme olla aina valveilla ja valmiina toimintaan... Siispä osastot ja osastojen toimihenkilöt: elkää nukkahtako taasen juhlien mentyä, vaan koettakaa edelleenkin pysyä valveilla. Hankkikaa ilmotuksia Toverille, pitäkää kirjeenvaihtajat toiminnassa, niin saadaan nähdä komeita Toverin numeroita muulloinkin, eikä ainoastaan joulunaikana. — Utusimppa

Winlock

Se joulukin on ollut ja mennyt. Eikä täältä mitään suuria jälkimainingeita ole maailmalle hoilata, olihan vaan tuollainen pieni aattoillan vietto s. s. osaston toimesta. Ohjelmaa oli jonkun verran kotoisilta voimilta ja puheen piti astorialainen tov. K. Korhonen. En lähde puheen sisältöä selostamaan, sanon vain, että yleisö näytti olevan tyytyväinen lukuunottamatta aivan paatuneimpia radikaaleiljiä, joille kuului puhe olleen liian vanhanaikainen. Mitäpäs ihmettelemistä siinä! Heillehän on muuten kaikki joukkotoiminta vanhanaikaista. Eiväthän he edes kuulu minkään valtakunnan työväenjärjestöön. Kaikki on vain vanhanaikaista.

Silta romahti alas. Standard Oil Co:n ajuri C. Thomas kuljettaa tämän seudun jälleenmyyjille y. m. kuluttajille öljyä suurilla kahden hevosparin vedettävillä tänkkikärryillä. Sitä painoa ei kestänyt kauntitien silta lähellä Vaderia, sillä t. k. 24 p. silta mennä hurahti kokonaisena jokeen ja mainittu ajuri hevosineen ja kuormineen mukana, jossa rytäkässä ajuri loukkaantui, vaan ei hengenvaarallisesti.

Työttömyyttä joululahjaksi antoi Black Diamond Lbr. Co., juilistaen kolmen viikon joululoman. Jotkut arvelevat, että tarkotus on nöyryyttää työläisiä vastaanottamaan pitempiä työpäiviä ja pienempiä palkkoja.

Olen kuullut kuiskeita, että suomalaisella haalilla on Uuden vuoden aattoiltana tanssit. Siis tanssitaan vanha muistorikas vuosi menneisyyteen ja uusi vuosi otetaan vastaan samalla ilolla. No eihän siinä mitään pahaa. Ainoa, josta tekisi mieleni vähän noin vaan etukäteen huomauttaa, on se, että meille ei jäisi tämä tanssi ainoaksi pyrinnöksi tulevalle vuodelle, sillä meillä on jalompiakin tehtäviä. Jokainen meistä on yksimielisiä siitä, että silloin kun s. s. osasto oli oikein toimintakykyinen, niin silloin oli täälläkin elämää ja iloa. Oli hauskoja ja opettavaisia illanviettoja kaikille iloksi ja opiksi. Kaikki myöskin nyt tunnemme mitä on ollut hyötyä tästä meidän kunkin omaan läjäämme murjottamisesta. Ajatelkaapa kaikki näitä seikkoja ja ajatelkaa ennen kaikkea sitä, että teidänkin paikkanne olisi työväen riveissä. Siis olkoon meidän kaikkien yhteinen sotahuutomme: 75 uutta jäsentä Winlockin s. s. osastoon ensi vuoden aikana. — Valittu.

OREGON

Portland

Portlandin suomalainen väestö huomatkaa! Kaksi suurta taiteellista ja nautintorikasta näytösiltaa on osaston talolla 4 ja 5 päivä tammikuuta. Astorian S. S. Klubin näytelmäseura tulee silloin äntamaan täällä kaksi vierailunäytäntöä. Esitettävät kappaleet ovat: "Ennakkoluulojen vastaan", kerrassaan hauska huvinäytelmä, ja "Väkevä virta" järkyttävä murhenäytelmä. Kuten tiedämme, toimii Astorian näytelmäseuran johtajana nykyään Amerikan etevimmäksi tunnustettu suomalainen näyttelijä ja johtaja Felix Hyrske. Jo pelkästään tämä on yhtenä todistteena siitä, että kannattaa tulla katsomaan. Molemmissa näytelmissä ei ole kovin paljon henkilöitä, joten siihen on valittu parhaimmat voimat Astoriasta ja näiden henkilöiden kykyjen perusteella, mitkä tiedän heillä olevan näyttämöllä, uskallan sanoa että se on taiteelliselta kannalta katsoen parhaimpia mitä meillä on tilaisuus nähdä missään. Tulkaapa siis portlandilaiset suomalaiset katsomaan hyviä näytelmiä ja olempa varma, että ette kadu silloin kauppojanne.

Toivottavasti toveri Hyrske virkistää meitä myös niillä veikeillä kupleteillaan, joita hänellä on paljon varastossa.

Molempina iltoina alkavat näytännöt täsmälleen kello kahdeksan. Jokainen siis alkuun, ettei häiritse toisia katsojia. Oviraha on molempina iltoina 50 senttiä.

Vielä kerran: Jättäkää kaikki muut touhut noina iltoina ja tulkaa osaston talolle, sillä siellä on näkemistä ja kuulemista varmasti 50 sentin edestä. — Siellä tavataan! — P. H.

OSASTOILLE JA ASIAMIEHILLEMME

Nyt vuoden vaihtuessa, kun tulee tilinpäätöksen teko kaikissa osastoissa, samoin liikkeemme tilit päätetään kalenterivuosittain, niin on sangen tärkeää, että osastojen kirjallisuustoimikunnat ja kaikki asiamiehet koettaisivat suorittaa laskunsa kuluvan kuukauden kuluessa, siis tammikuun 1 päivään mennessä.

Ottakaapa asiamiehet tämä huomioon, niin saamme molemmin puolin asiat aikanaan selviksi.

Tämän kuluvan kuukauden tiliotteet eivät ehdi saapua, mutta tilisuoritukset voitte tehdä saamienne laskujen perusteella.

Toveruudella,

LIIKKEENHOITAJA.

Svensen

Joulu on taasen sivuutettu. — Tämä juhla tuli juhlittua meidän suomalaisten keskuudessa kuten ennenkin. Osastomme toimeenpanema juhla onnistui koko hyvin. Osanotto oli tyydyttävä ja kaikki oli muutoin seurailsta kuin mitä voisi jo edeltäpäin ajatella, paitsi että ilma oli poikkeus Oregonin tavallisesta talvi-ilmasta. Luonto suosi meitä polosia, sillä onhan tiettyä, että meikäläisten puolella on jo luontokin. Osastomme toimintahuone, näet, oli tilaisuuteen tavallista pienempi, joten iso osa oli ulkona. Kuusijuhlasta oli tulla kenttäjulla. Etäämmältäkin oli hupaista pistäytyä tilaisuuteen ja ilma oli erittäin suosiollinen lapsille.

Koska vuosi on kohta loppuunkulunut ja uusi toimintakausi alkaa osastomme keskuudessa, niin vielä toimintani loppukautena tiedotan osaston asiat, että olisin edes osapuille täyttänyt tehtäväni osastoa kohtaan. Muistakaa nyt pistää muistoon, että osaston vuosikokous pidetään tammikuun 1:nen tai 5:s päivä, 1919, alkaen klo 2 ip.

Naisten ompeluseuran kokous pidetään 3:tena torstaina tammikuuta. Saapukaa emännät silloin joukolla H. Degernäsin asuntoon.

Mikäli olen saanut kuulla, niin ne ompeluseuran myyjäiset pidetään 11 p. tammikuuta, alkaen kello 8 illalla. Tilaisuudessa myydään huutokaupalla naisten valmistamia käsitöitä. Sisäänpääsy on vapaa ja saapa sitä vielä kahvin kera emäntien laittamia leivoksia. Lopuksi on tanssia.

Vuoden vaihteessa on sopivin aika tehdä kaikenlaisia uusia yrityksiä tai täyttää ennen alulle pantuja toimia. Olemme osaston toimintaa pitäneet yllä pienellä joukolla, ja se alkaa jo untua yksitoikkoiselta, ellemme aa toimintaa laajennettua ja osanottoa isommaksi. Minun atsantokantani työväenliikkeen nähden on sellainen, että e tuottaa lopulta sorretuille oieutta ja köyhille leipää. Työtäkevä luokka on ollut ja on vielä sorron ja puutteen kuilussa. Jos joku meistä ajattelee, että minun ei ole näkä ja mitä minä muolin toisen kohtalosta, niin se on ylimielistä. Eikö meihin koske, kun omille tovereillemme syötään synnyinmaan vankiholeissa hienonnettua lasia leivän seassa, tai kun siellä köyhälistö työ pettua? On siinä jotain aattelemisen aihetta, sillä siellä synnyinmaassamme on monen omaisia ja tuttavia. Jokainen onka rinnassa ihmissydän sykkäilee, rientää yhteistoimintaan anssamme, sillä kova aika on edessä. Olen useasti antanut ajatusteni lentää kehityksen mukana ja taas toisinaan olen siirtynyt ajatuksineni näihin kantoviljelijöihin. Näen kaksi seikkaa rinnakkain, jotka eroavat paljon toisistaan ja ovatpa vielä toisilleen vaarallisia, kuten valtatie ateisella ajalla farmarin hevoselle, joka kaatua kupsahtaa päällystetylle tielle ja tuottaa isoja vaurioita. Kuka nämä korvaa? Jokainen saa tyytyä kohtaloonsa. Osta auto, sillä tie on autoja varten eikä hevosia varten. Samoin yksityisten kaupat ovat riistoa varten ja osuuskaupat tietoisen väestön taloudellisen aseman turvaksi. Kone on ostettava osakeperusteella ja toiminta on saatava yhteistoiminnaksi, sillä kehitys kulkee pois yksilöllisestä toiminnasta joukkotoimintaan.

Onneksi olkoon vuosi 1919, joka toimintaamme innostakoon.

Kynä.

WYOMING

Hanna

Hannan s. s. osaston kokouksessa t. k. 22 päivänä keskusteltiin ja päätettiin m. m. seuraavista asioista: Jatkettiin viime kokouksessa keskenjäänyttä äänestystä, joka koski yleisäänestyksiä "C" ja "D", t. p. komitean jäsenien valitsemista, sekä erästä kohtaa s. s. järjestön säännöissä. Leonard Heikkilä yhtyi osastoomme uutena jäsenenä. Länsipiirin komitealta oli tullut kirje, erästä laskua koskeva, jossa l. p. komitea oli verottanut osastoamme liikaa, koska ei oltu raporteissa ilmotettu kuinka paljon on osastossamme alaikäisiä, vaan ainoastaan täysi jäsenmäärä. Päätettiin maksaa lasku. Keskuskomitealta oli tullut kirje, jossa kehotettiin valitsemaan 5 jäsentä keskuskomiteaan. Siitä toimitettiin äänestys. Myöskin päätettiin maksaa keskuskomitealle tuleva vero 5 senttiä jäsentä kohti, joka viime keväänä Wyo. valtion s. s. osastojen edustajakokouksessa Rock Springsissä päätettiin. Luettiin kirjelmä, joka myös oli tullut k.-k:lta, jossa kehotettiin osastoja toimimaan parhaansa n. s. miljoonanmarkan keräyksen onnistumiseksi. Siihen ilmotettiin, että Hannaan on jo perustettu n. s. miljoonanmarkan keräysklubi ja että rahaa parhaillaan koetetaan kerätä. Myönnettiin sille osaston valitsemalle alkuunpanevalle komitealle vapaus, koska klubi on kerran valinnut keskuudestaan eri virkailijat ja määrännyt heille tehtävät.

Päätettiin valita erikoisjärjestäjät No. 3:n ja 1:n kämpiköille ja valituksi tulivat H. Thompson ja Jack Saxberg, joitten tehtävänä tulee olemaan uusien jäsenien hankkiminen osastoon. — Soittokunta pyysi osastolta $20 rahaa uuden klarinetin ostoa varten soittokunnalle. Tarkempi päätös asiasta jätettiin seuraavaan kokoukseen, että tuotaisiin hintaluettelo mistä voitaisiin valita hyvä ja ajanmukainen instrumentti. Myöskin pyysi soittok. $10 nuottien ostoa varten, jonka osasto luovutti.

Sitten valittiin virkailijat alkavalle puolivuosikaudelle. Valituksi tulivat: organiseeraajaksi John Parkko, ent.; pövtäkirjuriksi L. Luoto, uusi; kirjeenvaihtajaksi J. A. Väisänen, ent.; jasen ja rahastonkirjuriksi Salu Mäki, ent.; rahastonhoitajaksi Adolf Määttä, ent. Agitatsionikomitean valitseminen jätettiin seuraavaan kokoukseen. Huvitoimikuntaan valittiin Victor Vanne, Leonard Heikkilä, Jack Saxberg, Gust Rinne ja Antti Hyvönen. Ompeluseuran tehtäväksi jätettiin valita naisia lisäjäseniksi. Uutiskirjeenvaihtajiksi valittiin Toveriin allekirjottanut ja Työmieheen T. Paavola. Tilientarkastajiksi tulivat Chas. Wisti, Chas. Hautamäki ja Isack Rauhala. Koska yksi entisistä tilintarkastajista on muuttanut pois, niin valittiin hänen tilalleen John Parkko.

Entinen kirjallisuusasiamies Toivo Paavola esitti keskusteltavaksi, mikä siinä on syynä, ettei Toverista tahdo saada millään tilaamiaan tavaroita. Sanoi, että hän oli tilannut "Työväen kalenteria" 40 kappaletta lokakuun 28 p., mutta ei ollut niitä vieläkään saanut, vaikka jo on 9,000 kappaleen painos myyty loppuun; ja että hän oli varmasti ensimäisiä tilaajia. Sanoi että sellaisella menettelyllä tehdään huonoa palvelusta Toverin levittämiselle, joka nyt jo on kyllin hankalaa tilaushinnan kallendenkin takia. Sanoi samoin käyneen viime vuonnakin, kun tänne tilattiin m. m. "Lasten Joulua." Silloin niitä ei saatu tänne jouluksi, vaan vasta monien vaatimusten